

O potřebě pralesů.

Toto číslo časopisu Veronica jsme věnovali pralesům a lidem, kteří se o jejich zachování a poznání zasloužili. Občas je dobré znovu připomenout význam ochrany základních přírodních hodnot, těch hodnot, o nichž jsme přesvědčeni, že je s námi sdílí všichni kulturní lidé, abychom bohužel znovu a znovu zjišťovali, že jsme se mylili. Vždyť profesor ekonomie a předseda Poslanecké sněmovny České republiky si ještě dnes myslí, že přírodu nejlépe ochrání trh a že „každý kousek půdy, má-li svého vlastníka, je chráněn před devastací stejně tak, jako je chráněn před nesmyslným požadavkem na uchování v „původním přírodním stavu“ (V. Klaus, LN, 9.2.2002).

Hrabě Jiří Augustin Langueval-Buquoy měl naštěstí jiný názor na hodnotu zbytků původních přírodních lesů. Proto 28. srpna roku 1838 napsal svému lesníkovi dopis, který vešel do historie světové ochrany přírody jako jeden z prvních zřizovacích výnosů zvláště chráněného území :

„*Mému inspektoru Františku Železnému!*

Při své dnešní pochůzce v polesí lužnickém našel jsem .... prales, vzbuzující obdiv a úctu svým stavem. Vzhledem k tomu, že lesy těchto vlastností budou známy brzy jen z historického líčení, rozhodl jsem se zachovat zmíněnou lesní část jako památník dob dávno minulých názornému požitku pravých přátel přírody, vzdáti se v ní veškerého lesohospodářského těžení a přikazuji Vám, abyste dalšími rozkazy uvedl tuto moji vůli v skutek, aby v této části žádné dříví se nekácelo, stelivo nehrabalo a drobné dříví nesbíralo, zkrátka, aby vše bylo ponecháno v dnešním stavu“.

František Železný i všichni další lesníci tento příkaz respektovali a tak dodnes můžeme obdivovat původní přírodní stav lesa v národní přírodní rezervaci Žofínský prales v Novohradských horách a naplňovat tím potřebu *názorného požitku* pozorování přírodních dějů. Potřebu, která je vědomou či nevědomou, ale neodstranitelnou součástí psychosociální výbavy každého člověka. „*Prales je mocný psychotop*“, napsal švýcarský lesník Mario F. Broggi, když v roce 1992 odůvodňoval curyšským radním potřebu postupně změnit městský les Sihlwald na les přírodní. Městská rada vyslala delegaci do zachovaných zbytků českých, moravských a slovenských přírodních lesů a došla poté k závěru, že občané Curychu prales v dosahu městské dopravy skutečně potřebují. Pralesy totiž potřebujeme nejen pro rekreaci a vzdělání, ale hlavně jako prostor rozjímání, prostor tichého vnímání odvěkých projevů života, dějů přesahujících čas nám na Zemi vyměřený a spojujících nás s živými bytostmi minulými i budoucími v nepřerušenu jednotu, jejíž zachování je posvátné.

Antonín Buček

Citace:

BUČEK, A.: O potřebě pralesů. Veronica. 2002, roč. 16, č. 2, s. 1